

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volično gibanje.

Volični shod na Krškem.

Ta shod je zopet sijajno dokazal, kako trdno je vkoreninjena napredna misel v prijaznem mestecu ob Savi. Skoraj vsi volilci udeležili so se shoda, tako, da je bila dvorana bralnega društva ob osmi uri do zadnjega kota zasedena. Vrli župan krški, dr. Tomaž Romih, pozdravil je navzoče, ter jih na to pozval, da naj si izberejo predsednika. Z vsklikom izvoljen je bil dr. Ivan Mencinger, ki je takoj pozval kandidata, da naj spregovori svojim volilcem.

Dr. Ivan Tavčar, burno pozdravljen, govoril je takole:

Spoštovani gospodje volilci! Ko sem bival ob priliki državnozbornske volitve med Vami, sem se nekako poslavljaj od Vas, ker sem bil mnenja, da se bode mandat dolenskih mest lahko prepustil drugi in tudi spretnejši roki. Ali prišlo je drugače, ker pri razdijvanosti nasprotnikov, ki se hočejo z roparsko silo polastiti gospodstva v deželi, nikakor ni kazalo, v oči gled najskrajni in najsurovejši odločnosti v taboru nasprotnikov, dati mesta v našem taboru kaki neodločnosti ali mehko. Če grabijo nasprotniki po kolu, se mi ne bodemo v frake oblačili! In tako je prišlo, da me imate — ponižnega slugo napredne misli — zopet v svoji sredi, slugo napredne misli, pa tudi neizprosne nasprotnika tistemu nazadnjaštvu, ki se ga našemu narodu do mozga in proti kateremu je vsak boj, prav vsak boj dopusten. Moje znamenje ni bela rokavica, moje geslo je svetopisemski izrek: zob za zob. Kot tak prihajam v Vašo sredo, in le kot tak Vas pozivljaj, da me zopet počastite s svojo izvolitvijo. Programa mi Vam ni treba posebej razvijati. Saj ga poznate vsi: naprednost v vsakem oziru je moj program. Da ta naš program ni ostal brez mogočnega vpliva na dušo našega naroda, temu najboljši dokaz je okoliščina, da so nasprotniki, ki se vedno tolažijo, da smo že mrtvi,

ali da ležimo vsaj v agoniji, nabrusili proti nam zadnji svoj nož. Da smo v agoniji, bi ti ljudje pač ne pošiljali ljubljanskega škofa v boj — in sicer kot prav vsakdanjega, ali zelo nerodnega agitatorja — in ne kovali bi proti nam orožja laži in obrekovanja, ko morajo vendar znati, da naša sveta vera laž in obrekovanje ostro prepoveduje. Laž in obrekovanje pa sta jedino orožje, katero umejo nasprotniki proti nam sukati: zategadelj mora naših volilnih shodov prva naloga biti, da izpognemo pri narodu laži in obrekovanja, katere je katoliško-narodna stranka v družbi z omahljivim svojim škofom nagromadila nad nas.

In nekaj tega ostudnega obrekovanja hočem tudi pri današnjem shodu razdreti, pri katerem mi pač ni treba ponavljati slovesne obljube, da se hočem tudi v bodoče z vso vnemo potegniti za koristi Vašega starodavnega mesta.

Sedaj pa pristopimo k obrekovanju, katerega se proti nam poslužujejo katoliški naši klerikalci. In tu je pred vsem avstrijski patriotizem! Kakor je nam nasproti predrzna in nesramna, tako je klerikalna stranka — pa le navidezno — navzgor ponižna, mehka, in svoj avstrijski patriotizem razobeša pri vseh oknih svoje polupodrte politične kože. S tem patriotizmom pa je nekaj posebnega. Človek bi namreč menil, da je patriotizem najboljši takrat, kadar, podoben dobrodišeči vijolici, bolj na skrivnem cvete, to se pravi, kadar ga bolj v srcu nosim in ne zgolj na jeziku. Naši »katoliki« s Šusteršičem na čelu pa so patriotje z jezikom, in če bi jim kaj neslo, bili bi tudi patriotje z želodcem! Ali navzgor se na vse potegajo usiljujejo s slinastim svojim patriotizmom, nam pa očitajo, da smo izdali Avstrijo, da smo se zvezali z Veleneci, da silimo pod nemškega cesarja — vse to pa nam očitajo v prvi vrsti zategadelj, ker smo v državnem zboru spravili dr. Šusteršiča v položaj, da mu je slabo prihajalo

in da so ga, kakor Joba na gnoju, zapuščali še celo njegovi politični prijatelji. Že samo na sebi ne napravlja prijetnih vtisov, če skušati dve politični stranki z lojalnostjo in patriotizmom, kakor dva jahača pri dirki, jedna drugo prekositi. Taka dirka v politiki je ostudna, in jaz menim, da so našo lojalnost namerodajnih mestih dostikrat zategadelj tako nizko cenili, ker je bila preglasna, prešumna, tako da je delala vtis prisiljenosti. Naš patriotizem se je dostikrat preveč cedil, zato je ni čuda, da je ta ali oni menil, da ni nič solidnega, nič trdnega v njem. Pa naša klerikalna stranka še vedno suče staro in obrabljeno svoje orožje, češ, da tiči jedinopravi avstrijski patriotizem samo v njenih analfabetičnih vrstah, naša stranka pa da izdaja svojo domovino in izdaja tudi svojega cesarja. Da je ta trditev smešna, je gotovo, dokazuje pa, da nam klerikalci res nimajo kaj opravičenega očitati, če morajo posegati po tako zastarelem in oslabelem obrekovanju! Mene nič ne briga, koliko je vreden patriotizem dr. Šusteršiča in njegovih prijateljev. Cementovano pa to blago prej kot ne tudi ni, če prav ga povsod vsiljujejo, kakor vsiljuje nadležni žid na selskem trgu obrabljeno svojo šaro. Tu je slučaj nadvojvode prestolonaslednika! Prevzel je, kakor znano, protektorat nad katoliškim šolskim društvom, in sicer pod okoljščinami, katere so vzbujale občno pozornost. Tendence katoliškega šolskega društva je hiperklerikalna in slovanski narodom sploh malo prijazna. Zategadelj je naravno, da nam kot politikom ni moglo vzbujati posebnega veselja, da je nadvojvoda sprejel omenjeni protektorat, ter se tako nekako ob stran postavil tistemu hiperklerikalizmu, kojega zastopa tudi naša katoliško-narodna stranka. Ali tudi nadvojvoda sme imeti lastno svoje prepričanje, a kdor nasprotuje temu prepričanju, ne sme nikdar iz pogleda puščati nadvojvode visoko rojstvo in visoki njegov

poklic. Ako je torej naša stranka v državnem zboru glasovala za predlog, da naj se o interpelaciji radi protektorata prestolonaslednika razvije razgovor, stori la ni s tem nič nepatriotičnega, in ljudje, ki svojčas prestolonasledniku Rudolfu niti cerkvenega pogreba privoščili niso, so najmanj upravičeni, spodtikati se nad tem. Kar je bilo v celi zadevi potrebno, bilo je pač to, da naj se je takoj od početka proti temu ugovarjalo, da bise iz zasebne stvari našega prestolonaslednika ne skovala velika politična stvar. Bati se je bilo — in poznejši pripetljaji so to bojazen v vsakem oziru opravičili — bati se je bilo, da bodo klerikalne stranke, ki imajo za kaj takega posebno spretnost, reklamirale presvitlega nadvojvode in prestolonaslednika, samo zase, prav kakor da je poklican svoj čas vladati zgolj klerikalce in ne sploh avstrijskih svojih podanikov. Z jedno besedo, bati se je bilo, da bode vsiljiva klerikalna stranka nadvojvodov korak izkoriščala v nič vredne strankarske namene. Proti takemu izkoriščanju bi se bile morale izreči vse napredne stranke v dunajskem parlamentu in izrekle bi se tudi bile, da se ni nekaj svobodomiselnih strank zballo, da bi se pri ti priliki prestolonaslednik morda ne napadal na tisti ostudni način, ki je takorekoč vdomačen v naši državni zbornici.

Strah, da bodo šli klerikalci v svoji malolojalni netaktnosti tako daleč, da bodo iz osebe prestolonaslednikove kovali agitacijska sredstva, bil pa je popolnoma vtemeljen. Vsaj za Kranjsko! Kjer koli se pri nas snide par črnih gospodov, ali par starikastih pobožnih žensk, ali pa tolpa kmečkih analfabetov, takoj se predlaga vdačnostna izjava do prestolonaslednika, pa ne zategadelj ker je Fran Ferdinand, avstrijski princ, poklican voditi nekdanjo osodo starodavne te carevine, ampak samo zategadelj, da se provzroči demonstracija proti naši napredni stranki češ, da je visoki ta gospod z nami —

LISTEK.

O stricih in brátanih.

Vse je še zaspano in leno tu gori na Dunaju. Gledališča se pač odpirajo, ali pred oktobrom ni, da bi hodil človek vanje; zeha naposled tudi lahko doma in igralci kriče, da ne more zatisniti očesa. Ali nam, kar nas je tu samotarjev, od krute usode pregnanih iz zelene domovine, so na skrbi zdaj še vse druge stvari, tako da hodimo po Dunaju kakor sence: telo se giblje, oči gledajo, duša pa je preko dolin in hribov.

Tam doli se bije velik boj, a mi hodimo tod okoli, brezposelne in brezkoristne sence. Zato nam je to veliko mesto še bolj pusto in prašno in so nam tuji še bolj tuji. Imenitne reči se godé tam doli; črni talarji se zgrinjajo nad domovino, nam pa ni usojeno, da bi vzdignili en sam talar ter pokazali svetu grdo goloto, tako da bi se zgrabil za nos, ter se studoma okrenil.

Jaz, ki sem samotar po naturi in nagnjenju, nisem imel škandalov, vpitja in zmerjanja nikoli rad. Sanjaril sem, kakor veste, po tihih romantičnih krajih, pogovarjal sem se z devicami, oblečenimi

v dopetne lilaste halje, prepasanimi s srebrnimi pasovi, rože v laséh, zlate harfe v rokáh . . . lepo spanje, prijatelji!

Ali če bi bilo spanje še tako lepo in trdno, — tisti živalski krik, ki se oglašá že tedne nad tedne vsak večer ob polu šestih iz pobožnega dnevnika, ki je prinašal pred tremi leti prve »dekadentske« feljtone izpod mojega peresa, tisti živalski krik, pol oslovski, pol hijenski, bi bil moral predramiti ušesa Matjaža samega!

Moj okus je zelo občutljiv v stvaréh izražanja, sloga in jezika. Ne prenesem veliko grmenja in bolj mi je pogodi sladko, prizanesljivo, sentimentalno čvrljanje. Zato sem se mnogokrat jezil nad vami, prijatelji, da grmite preveč in da razlivate preveč žolča. Zdelo se mi je, da bi morali več dokazovati in manj preklinjati, več prepričevati in manj zmerjati, skratka — beseda mi je bila že zdavnaj na jeziku — da bi morali biti bolj dostojni. Delal sem vam veliko krivico, prijatelji, in zdaj se vračam skesan grešnik z opepeljenim čelom . . . Dokazujete preveč in preklinjate premalo, prepričujete preveč in premalo zmerjate, skratka, vsi skupaj ste preveč dostojni.

Za nedostojnost je treba posebnega talenta. »Prid', kravar, se léš učit!« je zapisano nad durmi tiste redakcije, ki

sede notri pobožni ljudje, nasledniki apostelnov, pastirji naših duš. Tam so doma tiste za politično življenje in za politično vsepešnost skrajno važne čednosti, brez katerih ni in ne more biti prave, korenite, jeklene nedostojnosti. Vaše besede so debele in jedrnate, a še to ne zmirom, kakor bi bilo treba. Tam gori pa je stvar drugačna, zakaj tam so doma tiste važne čednosti: nizkotnost in umazanost duše, zlobnost v mišljenju. Brez teh čednosti, prijatelji, ni nič! Pozna se vam, da so debele in jedrnate samo vaše besede, srce pa vam je blago in obzirno. Tam so surove besede nekaj narurnega, nujnega: gnoj smrdi, ker ne more drugače.

Tudi vi ste se nekoliko razjezili, ko je bil zgrabil duševno pohabljen pritlikavec pest hlata ne ulici, da bi ga zalučil visoko gor na Tolstega in Rousseaua. Seveda je bila ročka premajčkana in preslaba in blato je padlo na svoje primerno mesto, na obraz pritlikavca samega. Toda že iz tega, da je pobral blato in da je vzdignil roko, ste spoznali nizkost duše in zlobnost mišljenja, — same čednosti, brez katerih ni prave nedostojnosti v besedah in v dejanju. Razjezili ste se tudi vi nad temi ljudmi, ki polivajo z gnojnico svojih duš vse, kar je sveto in drago boljšemu delu človeštva, v sladki zavesti, da je njih de-

lovanje patentirano in da so patentirani nositelji znanosti in njih morale, vsled česar je človeku skoro nemogoče privzdigniti jim učeni in posvečeni tabor, da bi zasmrdela golota v vsem svojem smradu. Patentirani so stari in moderni jezuitje, patentiran je Liguori in Bonaventura je patentiran, in če bi se vam zazdelo, prijatelji, da bi se se obdrgnili ob te stare in moderne svetnike, bi vam ne bil za petami le kak duševno pohabljen pritlikavec, temveč tudi državni pravdnik, ki čuva nad svetostjo patentov . . .! Rousseau in Tolstoj nista patentirana, ker pač nista svetnika, in tako se dogaja, da jima otalarjenci polivajo čevlje z gnojnico . . .

Tudi mirnega, zaspanega in sanjarskega človeka je predramilo živalsko kričanje brátanov, kakor vidite. Strici so bili bolj mehki in dostojni, zdi se mi, da niso poznali tistih prepotrebni čednosti, in zato je človek lahko dremal in sanjal ob njih nedolžni svetosti. Stric je n. pr. hvalil in slavil Tolstega v svojem ilustriranem časopisu, daroval je naročnikom celo sliko njegovó, — to je bilo pred kakimi petimi leti. Zdaj so se stvari izpremenile: stric je umrl in brátan živi. . . Da, rapidno umirajo strici in brátani rastejo iz zemlje kakor gobe. Gnojnica duševna poplavlja vse čez in čez. Eden izmed tistih pošte-

klerikalci, in ne z onimi liberalci! Proti takemu postopanju moramo najslvesneje protestirati, in prepričan sem, da je visoki gospod, kojemu prihajajo dotične brzojavke in sicer od ljudi, katerim se niti ne sanja, za kaj se prav za prav gre, teh kranjskih demonstracij že do grla sit, in da jih ima zato, kar so, za nespodobno molestiranje člana cesarske hiše! S tem naj je ta zadeva končana, za nas namreč, za klerikalce pač ni, ker ti, ako se jim od zgoraj pokaže prst, zasedejo kakor ose medeno hruško, celo roko! Iz vsega tega ni sledi, da so oni sami paten-tirani avstrijski patriotje. Naj bi bil nadvojvoda prevzel protektorat nad kakim svobodomiselnim društvom, pa bi ga bili pikali po spovednicah, po prižnicah in povsod. Saj jih poznamo te črne patrijote.

Dovolj o tem! Nam pa se pač ni treba braniti proti napadu katoliško-narodne stranke, da silimo pod nemškega cesarja, in dasmo neavstrijskega mišljenja. Ostuden jeta napad, ali njega ostudnost pada nazaj na napadovalce same!

Ravno tako neutemeljeno je drugo obrekovanje, da smo se v državnem zboru zvezali s Schönererjevo in Wolfovo stranko. Morda je res, da nas je nekaj, ki menimo, da se ima politika avstrijskih Slovanov mogočno prestrojiti, in ki tudi menimo, da je bila ta politika, lažeč po šablonski svoji stari stezi, največkrat politika nezdravega klerikalizma, in bolehnega šovinizma. Mi, ki menimo, da se morajo pred vsem jugoslovanski narodi politično tako odgojiti, da jim ideja avstrijske države preide v kri in meso, mi naj bi se bratili in vezali z velenemško stranko? Tako očitaneje je naravnost neumnost, in pri resnih in pametnih možeh se ž njim nič ne opravi. Tudi vam ni treba posebej dokazovati, da je dr. Šusteršič zavestno lagal, trdeč v svojem govoru, da smo se sploh zvezali z Velenemci, in da smo se ž njimi še posebej zvezali v namen, da bi bohinskim kmetom odjedli cesarske planine. Ta človek dobro ve, da smo na Dunaju radi Bohinjskih gozdov podpirali naše klerikalce, vzlic temu pa tu v deželi ne prestando trobi: Bohinjcem ste v družbi z Velenemci snedli planine! Mož pa pri tem špekulira jedinole na bedaštvo svojih volilcev, in prav ima, njegovi volilci so po svoji večini res tako bedasti, da je ni budalosti, katere bi svojemu Šusteršiču ne verjeli! Trdite, da smo mi Bohinjce pripravili ob cesarske planine in gozdove, pa je največja budalost! Kar pa se tiče velenemške stranke, gospoda moja, še nekaj! Stranka obstoji, in ne da se tajiti, da je v prvih letih svojega nastopa potegnila obilo mas nemškega naroda za saboj. Stranka je nezdrava, ali nobene stranke hitreje ne razpadejo, nego stranke nezdravega radikalizma. Kakor redke

nih in blagih stricov je simpatizoval celó z dekadentskimi feljtoni, — no zdaj je umrl, obzidal se je trdno in delal verze. Njegove posle je prevzel bratán, kakor opažamo to s posebnim gnusom iz našega pobožnega dnevnika.

Bratáni so bili izvilni stricem zastavo iz rok, pomočili so jo v gnoj in blato in zdaj jo vzdigajo visoko, tako da se razgrinja smrad po vsi domovini. Smrtna kosa je zažvižgala nad glavami stricov. Septembra meseca bo velika žetev — v snopih bodo ležali na strnišču pobožni in dostojni deželnozborski strici. Bratáni bodo zasedli njih prostore, in že je »garantiral« veliki bratán, da je z dostojnostjo vse pri kraju, da se pričinja boj s kolom in s cepcem in z gnojnico. Ne bo več dolgo, prijatelji, ko bomo poznali mirne in blage strice samo še iz bukev zgodovine, ne bo več dolgo, ko bomo poznali samo še iz teh bukev, da je cerkev hiša molitve in ne preklinjevanja. Bratánstvo se bo razgrnilo vse čez in čez od zelene Mure do sinje Adrije.

Težak bo boj, prijatelji, ki se napravljate nanj, hudo in težko je meni, da sem ob teh slovesnih urah daleč od vas. Sprejmite na pot prijazen svet samotarjev: zatisnite si nosove, zakaj če vas ne premagajo njihova kopja, — njihov smrad bi vas lahko premagal!

J. C.

zvezde repatice so, ki se hipoma prikazujejo na političnem obnebu, ki pa ravno tako hipoma zginejo z njega, ne da bi pustile za sabo kaj sledu! Nezdrava je velenemška stranka, kakor je na primeru v svojem jedru nezdrava slovenska klerikalna stranka. Ali kot Slovan se ne strinjам z dr. Strankim, ki je svoj čas s topovi streljal na Velenemce. Kot Slovan nimam gorkejšje želje nego je ta, da pravim: Bog daj Schönererju, Bog daj Wolfu prav dolgo življenje! Dalje kot života, trdnjejši bo dokaz, da mora Avstrija, če naj obstane, svojo oporo iskati vsaj toliko, kolikor v Nemcih tudi v svojih Slovanih! Schönerer in Wolf sta torej delavca za nas, vihrata sicer okrog, ter preklinjata Slovanstvo, pri tem pa le Nemcem tla izpodkopavata, ker to ve pri nas vsako politično otroče, da Avstrija kot satrapija nemškega cesarstva ne more obstati, in tudi obstajala ne bo. Toliko o Velenemcih, katere nam naši klerikalci po vsi sili na vrat obešajo!

Smešno je dalje očitaneje, da se je narodna-napredna stranka v deželnem zboru zvezala z zastopniki nemške narodnosti. O ti zvezi predavajo stare babe katoliško-narodne stranke noč in dan. In če se kranjskemu dekanu v izsušenih možganih noče vtrniti niti najneznačajša iskrice, pa zagrne o zvezi z Nemci, da imamo občutke, kakor bi gledali počasno vrtenje starega kolesa pri starem mlinu. No, če pa bi bila zveza, kako bi se mogli naši klerikalci oprati od sokrivde? Saj se je tudi ž njimi sklenila zveza, ali zlorabljali so jo, ter hoteli ž njo opehariti in ogoljufati napredno-narodno stranko, kakor so sleparili in ogoljufali revnega kmeta pri žlindri in umetnih gnojilih. Res je, da je narodna-napredna stranka v deželnem zboru dostikrat v soglasju postopala z nemško-napredno stranko, posebno takrat, kadar se je hotel odbiti klerikalni naval na našo šolo ali kako drugo svetinjjo našega naprednega programa. Mesto, da klerikalna stranka v tem pogledu prazno slamo mlati, naj nam dokaže, če je v stanju, kako in v čem je slovenska narodnost oškodovana bila vsled omenjenega soglasja. Opravičeno namreč trdim, da se zadnjih šest let niti jedna zadeva ni sklenila v našem deželnem zboru proti interesom slovenske narodnosti. Ali je nasprotoval ti narodnosti sklep o bodoči univerzi v Ljubljani? Ali oni o trgovski šoli, ali oni o meščanski šoli v Postojni? Vse to kričanje o zvezi z Nemci ni družega nego gola hinavščina, ker morajo klerikalci sami priznati, da zveza, če je obstajala, prav nič ni škodovala naši narodnosti. Sicer pa priznavam, da obstoji nemška stranka v deželi, in da ji gredo vse tiste pravice, kakor vsaki drugi politični stranki. Nikdar se pravična reč ni vspešno zastopala s krivico, in se ne bo. Žive sicer zmedene glave, katerim so »represalije« na Kranjskem vzor in ideal. Pred takimi zmedenimi glavami pa naj nas Bog varuj, ravno tako kakor pred klerikalci! Avstrija bode zdrava še le takrat, ko take represalije jedne narodnosti proti drugi sploh nikjer ne bodo mogoče. In če v tem pogledu Kranjska vojvodina najprej pride do pameti, tudi prav, postane vsaj bliščeči izglede drugim kronovinam, kjer mora enkrat tudi prodreti zdrava pamet proti nezdravemu fanatizmu. Na Češkem je pravil Kaizl, da loči Čehe od Nemcev le še tanka papirnata stena, čemu bi ta papirnata stena tudi mej Slovenci in Nemci ne padla, posebno na Kranjskem, kjer imamo v zastopnikih veleposestva na gospodarskem dobre so-delavce, na polju napredka in prosvete pa dobre sobojevnike v boju proti tistemu mračnjastvu, ki hoče deželo prepresti s svojimi mrežami, kakor prepriče pajek muho s svojo pajčevino. In najlepše pri vsem tem je, da naši nasprotniki, ki se tako besno zaganjajo v nas, stoje ravno na istem stališču, do pike ravno na istem stališču! Le poslušajmo njihov volilni oklic: »Katoliško-narodna stranka

kliče vse v resnici narodne sloje na skupno narodno delo. Varovati hoče slovenski značaj vojvodine Kranjske — pri tem pa zajedno tudi vpoštevati pravično posest drugorodnega življa. Vsakemu do pičice pravico, ki mu gre. Ne iščemo in nočemo prepira z nemškimi sodeželani — a oni naj pa tudi vpoštevajo pravice in mišljenje našega naroda. Zavedajmo se, da imamo kot sodeželani v mnogih ozirih ene in iste interese, ako jih prav spoznamo. Zavedajmo naj se pa tudinaši nemški sodeželani, da je ogromna večina našega naroda katoliškega mišljenja, in da noče nič vedeti o pogubnem liberalizmu.« Tako volilni manifest naših klerikalcev. Mi pa, ki se v resnici ravnamo po njihovih besedah, ki se zavedamo, da imamo z nemškimi sodeželani v mnogih ozirih ene in iste interese, mi smo izdajice, izdali smo narod, in sploh vse vzvišene smotre, za katere se bode bila sedanja deželnozborska borba. Po mnenju hinavskih naših nasprotnikov ne poznamo mi niti zvestobe do Boga, niti zvestobe do naroda, oni pa bi nemškimi sodeželanom, če bi ti le malo akomodirali se Šusteršičevemu katolicizmu, kojega prve kali je, kakor znano, Juda Iščkarjot na zemljo prinesel, vse dali, kar bi hoteli! Zares večje hinavščine ne bi mogli iztakniti in volilni oklice katoliško-narodne stranke je za nas v tem pogledu neprecenljiv dokument, ki kaže hinavščino propadajoče te stranke v celi grdi nagoti. Če nam bodo še kdaj »zvezo z Nemci« predbacivali, vsekali jih bodemo s tem dokumentem po kosmatih ušesih, pa bo konec vsakemu prepuru! Za danes naj je dosti o obrekovanjih in lažeh naših nasprotnikov, ker imam pred sabo še tri dolenska mesta, in pridejo druga obrekovanja drugod na vrsto. Sicer bi pa moral imeti moči svetega Krištofa, če bi celi gnojni kup naše klerikalne stranke pri jednem samem shodu prekidal hotel.

Sedaj pa še nekoliko splošnih opazk! Že prej sem rekel, da je lazila stara naša politika po izhojeni šablonski stezi, njena glavna modrost je obstajala v tem, da se veliko zabavljalo na vlado, pa vendar vse od nje zahtevalo. V politiki nam se je godilo tako, kakor v poeziji. Za neovrgljivo resnico je nekdanj veljalo med nami, da je visokodoneči in visokobobneči Koseski najvišji vrh našega pesništva. Kdor se je ti takomenovani resnici upiral, veljal je za izdajalca slovenskega naroda. Ali prišli so časi, ko smo starega in dobrega Koseskega s snopjem njegove visokodoneče in globokošumeče poezije spravili na pod. In premlatili smo vse skupaj, ali pod nasadom ostalo je malo zrna, pa veliko plev! Tako je z našo politiko; ž njo živimo še tako rekoč v Koseskega dobi. Veliko je širokoustnega šumenja in vihranja, a vzlic temu se meni, da moramo Slovenci postati nekaj exoffo-narod naše vlade. Po mojem mnenju je taka politika napačna. Preporoda je treba narodu, ali preporoditi se ima več ali manj sam iz sebe, več ali manj z lastnimi svojimi močmi. Preporoda pa je treba pred vsem na duševnem polju, ker se ne da tajiti, da je nivó olike našega ljudstva prenizek, dostikrat tako nizek, da omike sploh opaziti ni. Treba nam je inteligence, to je gotovo, ali pred vsem pa je potrebno, da se stanje omike med priprostimi narodom povikša, da se med priprostimi narodom vglobi zavest, da je treba kmetu dosti več vedeti, kakor ve dandanes. Na duševnem polju je treba med narodom provzročiti pravo revolucijo, te revolucije pa ne bodo provzročile niti knjige družbe sv. Mohora, niti pastirski listi ljubljanskega knezoškofa. Te revolucije tudi ne bo provzročila naša klerikalna stranka, ker ona se strastno oprijemlje načela šturijskega župnika, da naj ostane kmet kolikor mogoče neveden, ker ga je potem veliko lažje v nebesa spraviti! Omenjene revolucije pa se je poprijela narodna napredna stranka, ker je ona jedina v deželi, ki našem kmetu odpira oči, ter mu bistri pogled. Nekaterim je to pohujšanje, jaz pa pravim, to je najboljša politika; sicer ne lazi po stezi stare šablone, ali

ona pripravlja pot revoluciji na duševnem polju med priprostimi našim narodom. Ta revolucija se ne bode dala več preprečiti, kadar pa bode dognana, tedaj se bode tudi značaj našega naroda v marsičem spremenil, kar mu bo hodilo na korist pred vsem na gospodarskem polju, kjer je sedaj vsled svoje nevednosti žrtev v rokah sleparskih katoliških politikov, ki ga strižejo, kakor striže pastir svojo ovco. Ta duševna prekucija koristila pa bode našem ljudstvu tudi v narodnostnih ozirih, ker tudi naša narodnost stoji le na slabih nogah, dokler se bode ž »odpustki« slovenskemu kmetu v glavo ubijala! Ne dosežejo me torej očitaneje o »pohujšanju«, pot, po kateri sem hodil dosedaj, bode tudi v prihodnje moja pot. V tem pogledu se ne more ničesar spremeniti, in tega si bodite v svesti, kadar greste k volitvi. Če želite spremembe, oddati morate svoj glas drugemu in ne meni! S tem sem končal!

Govor je bil sprejet z veliko pohvalo. Na predlog župana dra. Romiha izreklo se je dru. Tavčarju in njegovim tovarišem za njihovo postopanje v deželnem zboru popolno zaupanje, ter se je soglasno proglasila dr. Tavčarjeva zopetna kandidatura. Dr. Mencinger zaključil na to shod ter pozivljal volilce, da naj se volitve polnoštevilno udeležé in da naj vsi oddajo glas za dra. Ivana Tavčarja.

Klerikalni volilni shod v Hrenovcih in način, kako delajo klerikalci ljudsko voljo in kandidate za deželni zbor.

V nedeljo popoludne »po večernicah« vršil se je v hrenoviški kaplaniji v zaprtih prostorih neki shod. Duhovniki so v cerkvi ljudi vabili na »katoliški shod«, »Slovenec« pa sedaj bobna v svet, da je bil to »shod notranjskih zaupnih mož«, na katerem je 200 zavednih notranjskih zaupnikov proglasilo kandidatoma za prihodnje deželnozborske volitve nekega Drobniča in dr. Kreka.

Vi grdi, nesramni lažniki, kako brezvestno in hinavsko sleparite svet!

Po večernicah šlo je res polno radovednega občinstva iz cerkve naravnost v farovž; videl si polno preprostih ženic in znanih devic Marijine družbe, kakor tudi nekaj domačih kmetskih mož in fantov. Kurat Lenassi iz Šmihela poslal je cel voz svojih »zaupnih mož«; zaostal pa ni tudi kapelan Pelc iz Ubelskega, kateremu so pred kratkem sodnijsko prodajali njegovo pohištvo, ker je mož čisto pozabil, kake dolžnosti ima oče do svojih, če tudi nezakonskih otrok.

Razun radovednih hrenoviških faronov obojega spola in Lenassi-jevih »zaupnih mož« nisi videl niti enega Notranjca in o kakem zaupnem shodu volilcev ni bilo sluha ne duha.

Ko bi človek videl tako množico v postojnskem »praterju«, bi nehote mislil, da se bliža »circus Fumagalli«. No, sicer tudi tukaj ni manjkalo klovnov in glumačev. Cerknški kapelan, znani intrigant Lavrenčič, prevzel je vlogo klovna in pripeljal v areno svojega občudovanja-vrednega »kandidata«, katerega je ljudstvu predstavil z besedami: »Poglejte ga, ta je trd kmet, ima žuljave roke in si mora sam kruh služiti, ta bo delal za kmeta. Pišejo ga za Drobniča, doma je iz Blok. Tega volite za poslanca, ker je katoliški mož, liberalce pa pomečimo v koruzo!« Analfabet Drobnič je potem vstal in kazal, da ima res velike žulje na svojih rokah ter s tem doprinesel potem dokaz katoliške poslušne sposobnosti. Dr. Kreka ni bilo. Dr. Žlindra ga je opravičeval, da bi bilo nepotrebno, ako bi prišel k shodu, saj ga cel svet pozna.

O ti uboga, nekdanj narodno tako zavedna Notranjska! Tako se šalijo s teboj, tako te ponižujejo in sramoté, tako se norčujejo s tvojimi ustavnimi pravicami farovski politični klovni. Take shode si drznoje imenovati »zaupne shode Notranjcev«, in jih ni prav nič sram ponujati nam Drobniče, kot zastopnike zavedne Notranjske. Ali so ti brezvestni politični sleparji našem ljudstvu res uničili vso zavest, razsodnost in poštenost? Ali imata

duhovnikov svoje farane z lece zmerjati in psovati in žaliti, da je groza.

Naj Vam, gosp. urednik, navedem le nekaj dejstev. Naš gospod ima, kakor vsa fara ve, več prašičev, ki se ob delavnikih in ob nedeljah pasejo krog farne cerkve in uganjajo svoje burke ter ondi puščajajo svoje nelepe dišeče sledove.

Pred par dnevi imel je nekdo pri našem gospodu posla. Ko je nekaj časa ž njim govoril, pravi mu naš »gospod«: Sedaj pa moram iti svoje svinje past, in pustil je dotičnika, ne da bi bil le-ta opravil svojo zadevo.

Mi smo mislili, da imamo v osebi gospoda župnika dušnega pastirja, ali sedaj smo pa prišli do spoznanja, da so našemu dušnemu pastirju njegove svinje ravno toliko, če ne več vredne, kakor duše njegovih faranov.

Pač vzoren pastir in župnik, ki spodbuja svinjerejo pri svojih faranih s tem, da pase sam okrog cerkve svinje, ali ne?

Dne 18. t. m. je imenovani vzorni naš dušni pastir pri popoldanskem nauku zmerjal svoje farane, da so mu domačini šipe pobili, v resnici jih je pa ubil veter.

Dalje jim je očital, da so mu cerkveno uro pokvarili, pa jo je pokvaril njegov hlapec, ker je navijati ni znal. Konečno jim je očital, da mu listje krađejo iz njegovega boršta, kar pa tudi ni res, kajti vzel je bil listja res nekdo, ali ta nekdo je bil eden tistih »cerkvenih beračev« ki na jesen vsako revno kmetško hišo oblazi in ki za gospoda v farovžu odjemlje »beroc«.

Temu cerkvenemu in farovškemu beraču je bil naš gospod župnik sam dovolil, da sme listja vzeti v njegovem borštu, in sedaj se drzne nam faranom po krivem očitati, da mu mi listje krade demo!

Še celo radi tega nas je ozmerjal, da smo mu vinograd popasli, ker je deklec paslo kravo ob meji farovškega vinograda in ker je odtrgala krava par peres od farovških buč!

Ali je tak duhovnik res pravi naslednik Kristov, ali razlaga s svojim razsajanjem in zmerjanjem na prižnici v resnici božjo besedo, ali res skrbi za dušni blagor svojih faranov, če tako postopa, kakor naš prečastiti gospod pastir?

Pa ni še dosti, da samo razgraja na prižnici, kakor v kaki gostilni, tudi še druge burke uganja in skrbi za to, da bo vera pešala, čimdalje bolj, če ne bo kmalu konec teh prismodarij.

V nedeljo 18. t. m. ni pustil zvečer zvoniti »češčena Marija«, 19. t. m. ni pustil zjutraj k maši in tudi ne ob 7. zjutraj in opoldne ni pustil zvoniti in ko je bral mašo (ali je pa morda spal), pustil je cerkev zakleniti, da ni mogel nihče k maši.

Ker je pa cerkev last fare, in ker smo tudi zvonove mi farani kupili in plačali, imamo pravico zahtevati, da se kakor to zahtevajo cerkveni običaji, ob določenem času tudi pri naši cerkvi zvoni in da je cerkev odprta, da tam lahko molimo, kadar hočemo, ne da bi morali šele prosjati častitega našega duhovnega pastirja. Mi smo siti vsega zabavljanja na prižnici in zahtevamo, da škofijski ordinarijat napravi v naši cerkvi mir in red, sicer bodo nastale take posledice, kakor jih naš gospod niti sanjati ne more. Upamo, da se naši zahtevi ugodi in da pride naš duhovnik o pravem času do spoznanja, da se z nami ni varno šaliti.

Iz Velikih Lašč, 22. avgusta. Ker se je pojavil v najnovejšem času od nas neki znani dopisnik v »duhovitem in zabavnem« Brivcu, usojamo si istega z njegovo sotrudnico, precej životno Pepico, vred prav uljudno prositi, da starih premletih stvari ne priobčujeta po desetkrat. Ako boljega nimata pisati, naj raje premišljujeta svoje slabosti in grehe in sicer prvi svojo širno sveta znano pijanost, upijaneno domišljijo in modrost, slednja pa okolnost, kdo je pač oče njenega prvorojenega deteta, da ne bo nedolžen človek igral ulogo sv. Jožefa.

To za sedaj, ker upamo, da se oba »Brivčeva« dopisnika poboljšata in svojo namišljeno modrost in prirojeno lažljivost prodajata le na primernem mestu, bodisi to pri »starem špuktriglu« ali pa v re-

tenjskem gozdu, kjer je bila sotrudnica delujoči faktor prav zanimivih in pikantnih dejanj. Priporočamo jima tudi boljše učenje pravilne slovenščine in nekoliko stilizacije, da bo vsaj vsak stavek popoln, ker je pač za nas sramota, da se v slovenskem listu tiskajo take s takozvanih klasičnih tal došle brozdarije. Ako tako nesramnim dopisom, s katerimi se hočejo blatiti vsega spoštovanja vredne osebe, kakor je tudi Rozi od sv. Trojice, ne bode konec, priobčimo zanimivosti iz življenja obeh »Brivčevih« dopisnikov posebno pa afere iz različnih jam, jarkov, gozdov, keglišč, železniških voz itd. ter pojasnimo vse slučaje prelomitve zakonske zvestobe in vsled redne pijanosti izvršene odpustitve javne službe.

Iz Nablrežine. Gotovo je že marsikomu znano, da je tukaj čez 1000 delavcev, klesarjev in kamnolomcev, v stavki. Zanimalo bode morda čitatelje, poizvedeti natančneje o tej stavki, kajti slovensko časopisje se je malo zanimalo zanjo; čeravno je ista za nas velikega pomena, kajti tukaj se gre za veliko trgovino na naši zemlji, in v naših rokah, katera takorekoč očitno propada; kajti vsa dela so ustavljena ter ista radi stavke drugam gredo in delavci za njimi. Od tukajšnje klesarske obrti je živela skoro polovica Krasa, kajti izmed 800 stavkujočih delavcev in 200, kateri, zaradi stavke dela nimajo; je živelo brezdvomno družin 3000 oseb med ženami in otroci; in vsi ti, slovenske narodnosti, iz bližnjega Krasa. Povrhu tega, je samo v Nablrežini blizu 100 obrtnjiv, katerim obrtnija propada.

Dovolite, naj navedem vzroke, oziroma podrobnosti te stavke. Že dve leti je tega, kar se delavcem vedno plačila nižajo tako, da najboljšemu klesarju čez 20 gld. na petnajst dni, ni bilo mogoče zaslužiti. Vzrok temu je bila konkurenca ne samo tujih podjetnikov, ampak tudi, in sicer v velikej meri, med tukajšnjimi domačimi podjetniki.

Ker se tedaj niso oni nič pobrigali, da bi to škodljivo konkurenco odpravili, kar bi s složnostjo bili lahko storili; in ker so delavci od iste največje škodo trpeli, tedaj so ustanovili klesarsko zvezo, ter tako skupno predložili pred mesecem časa svojim delodajalcem spomenico, v kateri jih vprašajo poviška mezd in sicer za 20%, ter znižanje delavnega časa za pol ure, in druga poboljšanja namreč red v delavnicah itd. Po tih zahtevah bi zaslužil najboljši delavec 2:20 gld. najslabši pa 1:50 gld. To bi bila mezda, katera je že pred dvema letoma v veljavi bila.

Delodajalci so jim že dvakrat na slovensko spomenico, v laškem jeziku odgovorili, ter jim mezde povišali tako, da bi najboljši klesar zaslužil 2:10 gld. najslabši pa 1 gld. na dan. Uvedli so še družin 10 razredov, pri katerih se za vsaki razred mezda za 10 kr. na dan znižala. To je vzrok, da vsa posvetovanja med delojemalci in delodajalci ter vsa posredovanja sežanskega glavarja in komisarja ter obrtnega nadzornika in podnadzornika iz Trsta niso imela uspeha. Marveč le sklenili so, za strah delavcem, vsa dela vstaviti za nekoliko časa, ter delavske knjižice na občinsko pisarno poslati, kar so tudi že storili. Vsa silna in nezačeta dela so deloma nazaj poslali, deloma po družin delavnicah izvršiti dali. Slednje se jim ni prav dobro sponeslo, kajti kakor delavci pravijo in njih demokratični listi pišejo, jim iz Dunaja, iz Ljubljane, Trsta in Gorice poročajo, da se dela, katero bi se v Nablrežini morali izvršiti, ne dotaknejo, češ, da so vsi organizirani. Stavka se nadaljuje in bati se je, da je ne bode še tako kmalu konec.

Ta stavka škoduje v obili meri slovenskemu ljudstvu. Zahteve delavcev niso pretirane ter so mali obrtniki pripravljeni zahteve delavcev odobriti, ter se ž njimi pobotati.

Toliko laglje bi podjetniki z velikim kapitalom, te skromne zahteve sprejeli!

Posebno pa tisti, kateri pravijo, da jim je na srcu napredek in narodnost Nablrežine.

Želeti je tedaj, da bodo malim obrtnikom sledili, ter se skupno mirnim potom z delavci poravnali. v blagor Nablrežine in celemu Krasu ter njega prebivalstvu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. avgusta.

Deželnozbornske volitve.

Klerikalni kandidatje za kmetijske občine so: 1. Za okraj Ljubljanske okolice: Fran Povše in dr. Ivan Šusteršič, državna poslanca v Ljubljani. — 2. Za okraj Kamnik-Brdo: Andrej Mejač, župan in posestnik v Komendi. 3. Za okraj Kranj-Tržič-Loka: deželni glavar Oton pl. Detela in dr. Janko Brejc, kazenski zagovornik v Ljubljani. — 4. Radovljica-Kranjska gora: Josip Pogačnik, državni poslanec v Podnartu. — 5. Postojina-Logatec-Lož-Bistrica-Cirknica: Fran Drobnič, posestnik v Novivasi pri Blokah in dr. Janez Krek, profesor bogoslovja v Ljubljani. 6. Vipava-Idrija: Franc Habe, posestnik na Gočah. 7. Novomesto-Kostanjevica-Krško: Josip Dular, posestnik v Jurka vasi pri Novem mestu. 8. Trebnje-Višnja gora-Žužemberk-Mokronog-Litija-Radeče: Fran Košak, župan in posestnik na Grosupljem; dr. Viljem Schweitzer, odvetniški kandidat v Ljubljani in dr. Ignacij Žitnik, državni poslanec v Ljubljani. 9. Kočevje-Ribnica-Velike Lašče: Franc Jaklič, učitelj v Dobropoljah in Primož Pakiž, posestnik v Sodražici. 10. Črnomelj-Metlika: Viljem Pfeifer, državni poslanec in posestnik v Krškem.

— **Star znanec.** Zopet je prilezel na dan tisti stari znanec, častitljivi rodoljub in navdušeni liberalce, ki se posebno ob času volitev redno oglašja pri »Slovincu« ter mu razkriva svojo sodbo o slovenskih naprednjakih. Na dr. Tavčarjevem shodu v Višnji gori so bili navzočni samo zanesljivi napredni volilci, a mej njimi je moral biti seveda neviden tudi naš stari znanec, častitljivi rodoljub in odločni liberalce, zakaj oglasil se je takoj pri »Slovincu« in mu razodel kako nezadovoljen je bil s Tavčarjevimi govori. Sploh pa hiti ta naš stari znanec kar po bliskovito hitro križem domovine. Komaj je v Višnji gori opravil, že se je prikazal na Notranjskem, in od tam pripeljal celo deputacijo samih odločnih liberalcev, ki so »Slovincu« sporočili, kako zadovoljni so notranjski naprednjaki s Krekovo kandidaturo. Poznamo tega staro znanca, častitljivega rodoljuba in odločnega liberalca, ki vselej pri »Slovincu« potrka, kadar ga tam potrebujejo in jim vselej ravno to razodene, kar si »Slovenčevci« žele. Razsodni ljudje se temu staremu zancu sicer že davno smejejo, v farovžih pa še vedno silno imponira in kadar se oglašja, vlada taka radost, da je tisti dan vse farovško prebivalstvo moškega in ženskega spola skrivnostno sladko ginjeno. Torej le pridno se oglašajte, stari naš znanec, častitljivi rodoljub in odločni liberalce.

Škofovi zavodi v Št. Vidu.

Odkar se izsiljujejo iz ljudstva »prstovoljni« darovi za škofove zavode v Št. Vidu, smo že v različnih klerikalnih listih in knjižurah videli podoba te bodoče trdnjave klerikalizma. S to podobo se je delalo reklamo, da bi ljudje rajši segali v žep. Toda takšni zavodi vendar ne bodo kakor jih predstavlja tista podoba. Škof je sicer imel namen, sezidati tako velikansko palačo in imel je tudi namen, dotični denar izprešati iz ljudstva, ali svojega namena ne more izvršiti. Vse beračenje in izsiljevanje ni nič pomagalo, vsega potrebnega drobiža škof ni mogel skupaj spraviti, dasi je izumil najrazličnejše načine za pridobivanje denarja. Škof je uvidel, da ne spravi skupaj, kolikor je potrebno za zgradbo take palače, kakor nam jo predstavlja znana podoba in zato se je, četuži težkega srca odločil, skrčiti načrt in sezidati znatno manjšo palačo, nego je prvotno bila nameravana. Čuli smo, da se sezida za tretjino manjša palača, nego je bila projektirana. Če smo mi s svojo agitacijo k temu kaj pripomogli, nas to prav od srca veseli, zakaj čim manjša bo škofova dušna prisilna delavnica v Št. Vidu, toliko bolje za naš narod. Agitirajmo naprej kolikor je mogoče, da naj ljudstvo ne daje za te zavode.

— **Tolovajstvo v Gočah.** V ponedeljek se začne pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani kazenska obravnava proti kuratu Ferjančiču iz Goč na Vipavskem in njegovim sokrivcem, ki so vsi toženi radi hudodelstva javnega nasilstva, kurat Ferjančič pa tudi zaradi hudodelstva goljufige, storjene z zapeljavanjem h krivemu pričevanju. Na zahtevanje klerikalnih zagovornikov bode zaslišanih ne broj prič, slišimo, da jih je kacijh 90. Kakor znano, je škof z imedijatno vlogo na cesarja prosil, naj cesar ukaže sodno postopanje zoper kurata Ferjančiča in njegove sokrivce ustaviti. Ta prošnja je bila odbita in sicer zategadelj, ker škof na noben način ni hotel kurata Ferjančiča predstaviti iz Goč. Ako bi bil škof kurata Ferjančiča premestil, bi se bilo celo postopanje ustavilo in bi bili prosti tisti kmetje, ki jih je Ferjančič zapeljal. Sicer pa je značilno, da je bilo pred kratkim od klerikalne strani v tej zadevi rečeno: »Prava reč, če bo nekaj kmetov zaprtih; gospoda bomo že ven zrezali«.

— **Ne vemo, je-li bil dovtip, ali je znamenje zrele politike.** Piše se nam: Na shodu v Mariboru so vsi deželni poslanci z vnemo in, moramo reči, tudi z vspehom zagovarjali abstinenco. Toda glejte čudo! Namesto papežu (mogoče zopet Leonu IX.) nazdravil je koncem zborovanja g. dr. Serneec »uzornemu, narodnemu škofu«, toraj tisti visiki osebi, ki je kompromitirala pred leti vso slovensko politiko Spodnjega Štajerja, ki je dala slovenskemu ljudstvu pohujšanje s tem, da je šla v deželni zbor, kjer je sicer ni nikdar, in to tedaj, ko je ljudstvo prvič zahtevalo od svojih poslancev s klicem »Proč od Gradca« abstinenco politiko. Pri tem shodu, na katerem se je govorilo o abstinenci, se je nazdravil vzvišeni škof, ki se je pred tedni lepo opravičil, da ne more radi boleznii v deželni zbor, da bi tam glasoval za kričeči volilni red in to je storil tudi v tej znameniti dobi. Vsi želimo g. knezoškofu zdravje, ali da se mu je nazdravljalo ravno tedaj, ko se je šlo za abstinenco, katere škof, kakor kažejo njegova dejanja, ne odobrava, to je čudno znamenje »zrele« politike. No, morda je pa dr. Serneec le to govoril, kar mu je zašepetal na uho oče Voh.

— **„Starinoslovec“ Pečnik,** tisti slaboznani »učenjak« cekarjem, se je tudi letos podal v volilni boj. Seveda se je spravil nad dr. Tavčarja, menda ker ta ničesar ne stori, da bi Pečnik mogel zopet na deželne stroške ničvredne starine pošiljati v muzej, tiste, ki so kaj vredne, pa po svetu prodajati. V Novem mestu je Pečnik oblazil že veliko hiš in tam z njemu lastno nesramnostjo obiral kandidata narodno-napredne stranke. Naj Pečnik pazi! Nekajkrat smo mu že velikodušno odpustili, če pa ne bo miroval, ga bomo pustili malo zapreti.

Izlet „Sokola“ v Logatec.

Kakor je bilo že naznanjeno, poleti »Idrijski Sokol« jutri, nedeljo 25. avgusta, v prijazni Logatec. Da pozdravi bratsko društvo, se udeleži tega izleta tudi ljubljanski »Sokol« po deputaciji, ki se odpelje s popoldanskim poštnim vlakom ob 12. uri 58 minut z južnega kolodvora, kjer je zbirališče. Ljubljanski Sokol nastopi tudi pri telovadbi. — Dne 8. septembra t. l. pa bode celodnevni izlet »Sokola« v Sodražico (ki je bil prvotno določen za dan 1. septembra). Preložiti se je moral iz lokalnih ozirov, ker bi zaradi vojaških vaj bilo težko najti primernih prostorov.

— **Deželno gledališče** se bode z novo sezono svojim posetnikom prezentiralo z mnogimi novimi napravami. Gosp. gledališki mojster in dekoracijski slikar Waldstein je delal vse počitnice na odru ter predelal in preslikal vse sobe, ki dobe doslej v Ljubljani neznane nove strope, s katerimi se akustika izdatno izboljša. Dalje je naslikal docela novo tropično pokrajino s 4 loki in s krasnim spektrom. Nova so parketna tla, katerih doslej sploh ni bilo, prebarvane ali nove so razne malenkosti, nastavki itd. Nova je končno moderna soba, katera je izredno praktična; ogradje ostane namreč vedno isto, a z različnimi vstavki dobi soba vedno drugačen značaj.

Opomin.

Opominjam vsakogar, mojemu mladoletnemu sinu **Karolu** denarja ali blaga ne izročiti, ker nisem zanj plačnik.

(1816)

Ivan Terdan
slikarski mojster.

Krojaškega pomočnika

dobrega in izvežbanega v navadnem delu, sprejme takoj (1779-3)

Ivan Lebez v Borovnici.

Prva žrebljarska in železo-obrtna druga v Kropi pri Kamnigoricu vsprejme spretnega

korespondenta ozir. knjigovodjo.

Pisane ponudbe z dostavkom letne plače vposlati so naravnost zadrugi. 1780-3

Trankantinja

(1813)

s kavcijo se takoj sprejme.

Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Kolo

malo rabljeno, močno in z lahkim gonom, proda po nizki ceni (1800-2)

Oroslav Fugina
v Ljubljani, Kolizej, III. nadstr.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakršni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v (2116-33)

A. HIRSCHBERG-a

Ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,

ali če se znezek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveleček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljativjo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaz Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Franc Stupica v Ljubljani

Marije Terezije cesta
priporoča

prava španska vina.

Znamka Montana Luque & Co.
Malaga. (1814-1)

Marija Fischer naznanja globoko užaljenega srca v svojem in v imenu svojih mladoletnih otrok **Mici, Anice, Enice** in **Pepice** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Bog Vsemogočni v Svoji neskončni previdnosti sklenil, iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta in strica, gospoda

Franc Fischer-ja

meščana, hotelirja in trgovca

danes dne 23. t. m. ob 6. uri zjutraj po dolgotrajni in zelo mučni bolezni, previdenega s svetotajstvi za umirajoče, v 54. letu njegove starosti poklicati k Sebi v boljše življenje.

Truplo predragega pokojnika se bo v nedeljo dne 25. t. m. ob 5. uri popoldne v hiši žalosti blagoslovilo ter preneslo na pokopališče na Žale, kjer se položi v rodbinsko rakev.

Sv. maša zadušnica se bo brala na Žalah v ponedeljek dne 26. t. m. ob 8. uri zjutraj.

Nepozabni rajni bodi priporočen v blag spomin in molitev.

V Kamniku, dne 23. avgusta 1901. (1817)

Mestna občina Kamnik javlja žalostno vest, da je danes zjutraj ob 6. uri preminul gospod

Fran Fischer

bivši župan in sedanji I. občinski svetovalec, posestnik, trgovec i. t. d.

Pogreb bo v nedeljo 25. t. m. ob 5. uri popoldne.

V Kamniku, dne 23. avgusta 1901. (1811)

Ravnateljstvo okrajne posojilnice v Kamniku javlja žalostno vest, da je danes ob 6. uri preminul nje član in soustanovnik gospod

Fran Fischer

posestnik, trgovec, hotelir i. t. d.

Pogreb bo v nedeljo 25. t. m. ob 5. uri popoldne.

V Kamniku, dne 23. avgusta 1901. (1812)

Stajerska
ROGAČKA
KISELA VODA **Gempel** in Styria-vrelec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nепреsegljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner
v Ljubljani. (714-25)

Epilepsija. (571-24)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih bolestin, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v **Schwaben-Apotheke, Frankfurt a./M.**

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: **Ludwig Osterreicher, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest.** (1634-3)

Natakar

samec, več stroke, govori hrvaški, slovenski in nemški, **išče službo** v kaki večji gostilni.

Ponudbe in naznanila naj se pošiljajo pod naslovom „**Franjo Marš, Zagreb, Mesnička ulica k. br. 11.**“ (1815-1)

Graška trgovska akademija.

Abiturijentski tečaj.

Jednoleten trgovski tečaj za absolvente srednjih šol in enakih učnih zavodov, ki se hoté posvetiti trgovskim in industrijalnim podjetjem, ali hoté kot velikašolci (juristi) svoje vednosti razširiti. **Začetek dne 5. oktobra.**

Obširne prospekte razpošilja ravnateljeva pisarna, **Kaiserfeldgasse Nr. 25.** 1474-4 Ravnatelj: **J. Berger.**

Plüss-Stauffer-jev klej

v toboleh in steklenicah večkrat odlikovan z zlatimi in srebrnimi svetinjami, s katerim se lahko zlepijo zlomljene stvari, ima na prodaj **Fran Kollmann** v Ljubljani. (611-13)

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin **Most (Brüx) Češko.**

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gl. 3-75
Prava srebrna remontoarka 5-80
Prava srebrna verižica 1-20
Nikelnasti budilec 1-95
Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pism. (2611-72)

Illustrirani katalog zastoj in poštne prosto.

Čokolada **Paris 1900. Grand Prix.**

SUCHARD (23-31)

Povsed na prodaj. **Cacao**

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (766-20)

Notarskega uradnika

1784 išče notar na deželi. 3

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Spreten komi

norimberške in galanterijske stroke in za kranjske izdelke se sprejme za engros trgovino.

Ponudbe pod spreten komi št. 1000 upravništvu »Slov. Naroda«. (1792-3)

3 lovski psi

mladi, istrijske prve vrste (med njimi dva povsem jednako rujava), se oddajo do 1. septembra t. l.

A. Fister

(1803-2) **Podnart, Gorenjsko.**

Trgovski vajenec

zmožen slovenskega in nemškega jezika ter nekoliko izšolan, se sprejme v trgovino z železnino pri (1739-3)

Karola Kavška nasledniku Schneider & Verovšek, Ljubljana.

Trgovskega učenca

iz dobre hiše, kateri je dovršil ljudsko šolo, sprejme v trgovino z manufakturnim blagom (1788-2)

Franc Crobath v Kranju.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevce, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevce, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejevca, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:
29. avg. Statendam 1:00 popoldne.
5. sept. Potsdam 5:30 dopoldne.
12. sept. Maasdam 1:00 popoldne.
19. sept. Rotterdam 5:00 popoldne.
Novi parniki na 2 vijaka.
Rotterdam 8300 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (1472-7)
Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-
drugi kajiti od 228 K nišča
III. razred 185 K 40 h z Dunaja.
Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Malo posestvo
se proda, ki obstoji iz hiše, gospodarskega poslojja, vrta, bližnjih travnikov in parcele gozda.

To posestvo leži ob Savi, neposredno tik nekega trga pri južni železnici, in je ob enem pripravno za strojarjo ali slšno obrt. — Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda« (1798-1)

Koroški rimski vrelec
najfinejša planinska kislava voda, izkušana pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. (673-39)

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko in Primorsko:
Anton Ditrich
Ljubljana, Marije Terezije cesta 8.

Jesih.
Naravni, iz alkohola napravljeni za vreti kis, brez primesi nevarne in neprijeten okus imejoče oetove kisline, se dobiva pri

J. J. Kaniz-u (1579-9)
v Ljubljani, Rimska cesta šte. 16.

L. Luserjev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna Dunaj-Meidling.

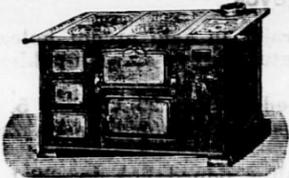
Zahtevajte **Luserjev obliž** za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoll. V Kranju: K. Savnik. (627-22)

Za trgovce!!!

Izvrsten kraj za trgovino na prikladnem mestu. 1758-2

Jake ugodni pogoji.
Več pove upravništvo »Slov. Nar.«

S. Goldschmidt & sin
tovarna štedilnih ogajišč
Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ogajišča v navadni opremi, kakor tudi z emajlom, porcelanom, s majolično opažbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije, gostilne in savode. — Dobivajo se lahko po vsaki renomirani trgovini z železino. — Kjer ni zastopa, se naravnost pošilja. (923-17)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:
Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-9)
Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Uradno dovoljena (1809)
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča
službe iskajoče vsake vrste
posebno take z dobrimi spričevali, za ljubljane in drugod. — Kolikor možno vestna postrežba zagotovljena.

Najbo ljša uporaba mleka!
Kar največ in najfinejšega surovega masla!
Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj; v Parizu 1900 „Grand-Prix“.
1/4 milijona taci strojev v rabi!
Upravnujejo se pasterizirske naprave za transport mleka.
Se lahko prenaša na planino.
Vsi drugi stroji za mlekarstvo.
Popolne oprave za dobivanje srotke na roko in parno moč.
Načrti proračuni.
(470) **Akcijska družba** (26)
Alfa-Separator
Dunaj, XVI. Ganglbauergasse 29.
Ceniki, poučne brošure brezplačno.

Mlad trgovski pomočnik
Speceriat, kakor tudi
učeneec (1797-2)
kateri je dovršil ljudsko šolo, se sprejmeta takoj v trgovino mešanega blaga.
Janko Popović v Cerknici.

Trgovina z mešanim blagom
kje na deželi ali v kakem trgu se želi prevzeti. (1773-3)
Ponudbe naj se pošiljajo upravništvu »Slov. Naroda« sub „Mercur 4000“.

Ugodna prilika za nakup!
Lepa, skoro nova hiša
v kateri se nahaja trgovina z mešanim blagom in gostilna, na veliki cesti, v večjem župnijskem kraju, brez konkurence, se proda radi rodbinskih razmer po ceni in pod ugodnimi pogoji. (1805-1)
Več pove upravništvo »Slov. Nar.«

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastorj. (33)

Brat k bratu!

FRAN RADIĆ
na Bulu v Dalmaciji
proizvaja najboljša, tečna in okrepujoča
vsakovrstna vina
vsebujoča naravnega alkohola od 9 do 14 stopinj, kakor tudi
desertna vina. (1789-2)

Kdor se želi o tem preveriti, naj poskusi to najbolj okrepujoče sredstvo, nabavljajoč izključno in neposredno pri tvrdki, koja ga proizvaja. — Naročbe od 50 litrov in več izvršujejo se takoj in točno. — Uzorce, cenike in izjave stalnih odjemalcev pošiljam na zahtevanje franco. — Podam lahko na stotine spričeval iz Banovine.

Ako si pomagamo sami, ne potrebujemo tujcev!

„Andropogon“
(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)
je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.
Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasi lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. (2011-48)
Mnogostevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.
Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.
Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu
Vaso Petričić-u.
V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkoczy v Ljubljani in g. A. Rant v Kranju.
Preprodajalci popust.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno.**
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najstovitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (628-23)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)
na Primorskem
naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima (1269-6)
veliko zalogo **veliko zalogo**
izgotovljenega pohištva vseh slogov
v Solkanu pri Gorici na Primorskem.
Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanje trgovino pohištva tvrdke Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia šte. 1, katero bodemo vodili pod enakim imenom.
Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.
Cene zmerne.
Delo je lično ter dobro osušeno.

Brata Eberl leta 1842.
Ljubljana, Francišanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.
Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga
vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pde, karbolinje itd.
Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rešino in fino po najnižjih cenah.

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** J. Zor
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.
Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavo obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt. 34
More se zahranjajo. — Vnanjini naročilom naj se pridene vzorec.

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
na Glincah št. 92
filijalka: Šelenburgove ulice št. 1
priporoča svojo veliko zalogo strgarskih del lastnega izdelka.
Sprejema vsakovrstna naročila ter jih izvršuje hitro, ceno in kulantno. Istotako izvršuje vsakovrstna popravila v jantjarju, morski peni, kosti, rogu, lesu itd. 34

Pekarija in slaščičarna Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21
Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečene (Vanille-Zwiebak), kakor tudi
ržen kruh
hlebčki po 10, 15 in 25 kr.
V slaščičarnici postrezam z najfinejšim naslednim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in napolnjene zavitke. 34

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg šte. 17. 34
Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

Pod Trančo št. 2.

33 Veliko zalogo

Klobukov

priporoča J. Soklič.

Najnižje cene.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovih naj se vzorec vpsolati.

33

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

33

Postrežba točna. — Cene nizke.

Av gust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovratne sode

po najnižjih cenah.

33

Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Dragotin Košak

* zlatar *

33 Ljubljana, Prešernove ulice št. 5, Velika zaloga

razne zlatnine in prstanov.

Popravlja in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvršé.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

33 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo v zlatih izborskih cenah. — Cenik zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

33 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo štedilnih ognjišč

najpriljubljajših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Dr. Anton Furlan

c. kr. sodni pristav

Frančiška Furlan rojena Eržen

poročena.

(1801)

Urhnika, dné 24. avgusta 1901.

Brez posebnega obvestila.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščéce in trpežno, naj kupuje samo **Fernolendt čreveljsko črnilo**

za svetla obutala samo (24-34)

Fernolendt créme za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoludne. (2693-34)

Poštnega hranilničnega urada šte. 828.406. Telefon šte. 57.

Zdravilišče

Toplice na Kranjskem

odprto od 1. maja do konca oktobra.

Akratoterme 34-37 C, izredno vplivajoče pri protinu, reumi v mišicah in členih in njih posledičnih boleznih, pri ischias, nevralgiji, mrtvoudnosti, pri raznovrstnih ženskih boleznih.

Veliki kopalni basini, posebne kopeli, mramornate banje, barske kopeli. — Jedilni, bralni in drugi saloni.

Pojasnila daje brez troškov kopališko ravnateljstvo.

(1764-2)

Preselitev obrti.

Uljudno javim svojim odjemalcem in p. n. občinstvu, da sem se s svojim

zavodom za uniforme

preselil iz Slomškovihi ulice v lastno novo hišo

na voglu Resljeve ceste št. 7.

Zahvaljujoč spoštovane odjemalce za dosedaj izkazano mi zaupanje, jih prosim za nadaljno blagohotnost in beležim z velespoštovanjem

(1701-6)

Anton Reisner

zavod za uniforme.

Ob jednem se priporočam gg. jednoletnim prostovoljcem za izgotavljenje uniform po najnovejših predpisih in zmernih cenah.

Gostilna, pri novem svetu

Marije Terezije cesta št. 14.

V nedeljo, 25. avgusta 1901

KONCERT

meščanske godbe

na izdatno oplešanem vrtu.

Začetek ob ½ 5. uri. Vstopnina prosta.

Na vrtu sta salon in kegljišče.

Točil bodem izvrstna pristna vina in Kosterjevo maréno pivo ter skrbel za dobra jedila in točno postrežbo.

Za mnogobrojen obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem

(1802) **Valentin Mrak, gostilničar.**

Pozor! Pozor!

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarno za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., cevi iz posebne tkanine najboljšé srste; dalje čelade, pase, sekilice, lestve ter sploh vse za garilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetylen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste. — Gasilna društva, občine in poštene kmetovalci-gospodarji plačuj franko na vsak kolodvor. (213-15)

jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila pošiljamo brezplačno in poštnine prosti.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

K sezoni

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

K sezoni

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici, in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najboljše.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (1596-5)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Trgovski učenec

s primerno šolsko omiko, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino (1778-3)

Ernesta Jeunikerja, Dunajska cesta.

Kot (1762-3)

Korespondent ali praktikant

želi vstopiti v službo slovenskega, nemškega in italijanskega jezika ter francoske korespondence vešč absolviranec trg. šole. Ponudbe na upravnitvo »Slov. Nar.«.

Fino perilo za dame in gospode se sprejme za leskeče likati.

Izvršitev točna:

Po perilo pridem tudi na dom.

Jedert Jamnik 1793-2

Cesta na loko št. 19, I. nadstr.

Na prodaj so:

2 blagajni Wiese ter Wertheim & Wiese (1765-3)

dalje

aparatus za kopiranje z mizo in angleški cyklostyl. (Vervielfältigungs-
aparatus).

Kje? pove upravnitvo »Slov. Nar.«.

Popolna oprava

za špecerijsko prodajalnico dobro ohranjena, se po ceni odda.

Natančni naslov pove tvrška (12-154)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Radi rodbinskih razmer

prodam ali zamenjam svojo hišo na Dunaju (krasna, solidna zgradba v živahnih ulicah, popolnoma obljudena, z dobrimi dohodki) za lepo gospodarsko posestvo, vilo ali za najemno hišo. Hiša ima le neznamenit dolg. (1806)

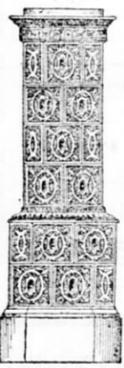
Ponudbe naj se odpošiljajo na „Graf F. K.“, Gradec, glavna pošta, poste restante, najdalje do 10. septembra t. l.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priloga vsem zidarstvom mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogo

najmodernejših prešanih ter barvanih prstenih

pečij

in najtrpežnejših

štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
(1260) nine prosto. (11)

Zrebanje 5. septembra.

(1810)

Glavni dobitek

Promese k zemeljskim kreditnim sreč-
kam il. emisije à K 450 K 100.000

priloga

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

FRANJA MERŠOL

* Ljubljana *
Mestni trg 18

priloga svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. (1331-10)

Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Radi smrti lastnika se prodaja takoj ali pa tudi odda v najem znani, dobro obiskovani

Hôtel Fischer

v Kamniku

s pritliklinami, hišno opravo, perilom i. t. d. pod jako ugodnimi pogoji.

Natančneje poizvedbe pri dedičih v Kamniku. (1759-2)

Resnično!

„Zorglubin“

pomaga velikansko kot nedosežen „uničevalec mrčesov“.

Kupuj pa „le v steklenicah“.

V Ljubljani pri gospodih:

F. Groschl	A. Kanc, drog.	Jožef Kordin	T. Mencinger	A. Šarabon	M. E. Supan
C. Holzer	C. Karinger	Anton Krisper	Iv. Perdana nasl.	Viktor Schiffer	A. Sušnik, F. Tr-
Ivan Jebačin	Mihael Kastner	Peter Lassnik	Rudolf Petrič	M. Spreitzer	dina, J. Tonih,
Anton Ječminek	Edmund Kavčič	Karl Lexander	Karol Planinšek	Anton Stacul	Uradniško-kon-
Anton Kolar	Kham & Murnik	A. Lilleg	J. C. Röger	Fran Stupica	sumno društvo.
Bled: Oton Wölfling, P. Homan.		Krško: F. H. Aumana sin, R.		Radovljica: L. Fürsager, Friderik	
Ormož: Andrej Lackner, Karol Müller, B. Schweiger, A. Zurec.		Engelsberger.		Homan, Oton Homaa.	
Draga: P. S. Turk.		Litija: Lebinger & Bergmann.		Šodražica: Jean Levstik.	
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.		Loč: F. Kovač.		Škofja Loka: E. Burdych M.	
Idrja: A. Jelenec, J. Sepetavec.		Mirna: Jos. Schuller.		Žigon.	
Kamnik: Anton Pintar, Fran Šubelj.		Mokronog: J. Errath, B. Sbil, pri škofu.		Siška: J. C. Juvančič.	
Kočevje: M. Kom, F. Schleimer, Fr. Loy, P. Peče, J. Rötthel.		Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.		Travnik: G. Bartol.	
Kostanjevca: Alojzij Gač.		Polhovi Gradec: J. Ana Leben.		Trebnje: Jakob Petrovič.	
Kranj: Fran Dolenc, Vilj. Killer, J. Krenner, Adolf Kreuzberger, Jan. Majdič, Karol Šavnik, lekarnar pri sv. Trojici.		Postojna: Anton Ditrich, K. Ceferin, G. Pikel.		Tržič: Fr. Raitharek.	
		Radeče: J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo, J. Haller.		Velike Lašče: Frd. M. Doganoc.	
				Vipava, Vrpolje: Fran Kobal.	
				Vrhnik: M. Briley.	
				Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan. Müller sen.	
				Žužembek: Jakob Dereani.	

Dva dijaka

se sprejmeta s prihodnjim šolskim letom v stanovanje in hrano blizu realke. Posebna soba. (1804-1)

Naslov v upravnitvo »Slov. Nar.«.

Trafikantinja

išče službe.

Želi tudi vstopiti kot prodajalka tu ali na deželi. (1772-3)

Podpisani izjavlja, da za svojo ženo Marijo Krsnik rojeno Kocjan ni več plačnik.

Ant. Krsnik

posestnik in mlinar v Lešah (1787-3) h. št. 3.

Enonadstropna hiša

v Krakovskem predmestju, v kateri se nahaja prodajalna, in k njej spadajoči vrt, ki donaja dobre obresti, se pod ugodnimi pogoji prodaja. (1716-5)

Natančneje pove iz prijaznosti Ivana Brenčič. Rimska cesta št. 8, v Ljubljani.

Zobozdravnik

med. univ.

Dr. A. Praunseis

se je povrnil s potovanja

in ordinira zopet od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne (1777-2)

na Marijinem trgu št. 3.

Gotovo eksistenco

nudi zastopstvo Plzenske zadružne pivovarne. 1807

Prosilci, ki razpolagajo s kapitalom nekaterih tisočev kron, naj se javijo pri dosedanem zastopniku L. Masaryk-u

Proti malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli v Ljubljani

dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže

ima v sebi 90krat več železa

kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča china-železnata vina, katera često nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. III. (1368-41)

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabele oseb, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolčavih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra. Vnanja naročila proti povzetju.

Važno! za Važno! gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, kirurški obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel. 35

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojni sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šolenburgove ulice št. 3

Konkurenčne cene!

Ceniki brezplačno!

Fr. P. Zajec

35

urav, trgovina z zlatino in srebrnino Ljubljana, Stari trg št. 28

priloga svojo veliko zalogo raznovrstnih švicarskih žepnih in stenskih ur. Nikelnasta remontoar ura... od gl. 1-90. Srebrna cilind. remontoar ura... 4-.

Trgovina vseh optičnih predmetov: očal, barometrov, termometrov, daljnogledov. Popravila se izvršujejo natančno in s jamstvom.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, 35

jopic in plaščev za gospe,

uepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izdelujejo.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši fačone

priloga po nizki ceni.

J. S. Benedikt

35

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.